

คำนำ

ด้วย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยส่งเสริมการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพหลักสูตร การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาอาชีพให้ทีมงานทำสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงานทำมีรายได้ จึงได้คัดเลือกการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เพื่อพัฒนาและต่อยอดมาจัดทำเป็นหลักสูตร เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

14 กุมภาพันธ์ 2568

สารบัญ	หน้า
คำนำ	ก
ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1
ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	6
หลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	7
ความเป็นมา	7
จุดประสงค์การเรียนรู้	8
กลุ่มเป้าหมาย	8
ระยะเวลา	8
เนื้อหาหลักสูตร	8
การจัดการเรียนรู้	8
สื่อการเรียนรู้	9
การวัดและประเมินผล	9
การจบหลักสูตร	9
เอกสารหลักฐานการศึกษา	9
การเทียบโอนผลการเรียน	9
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	10
ใบความรู้ ความเป็นมาของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	12
ใบความรู้การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	13
ใบงาน แบบบันทึกการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	14
ใบความรู้ คุณค่าการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	15
ใบความรู้ การบรรจุหีบห่อ	16
ใบความรู้ การคำนวณต้นทุน กำไร	17
ใบงาน การคิดต้นทุน กำไร	18
ใบความรู้ ช่องทางการตลาด	19
ใบงาน ช่องทางการตลาด	24
แบบวัดและประเมินผลการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	25
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	26
บรรณานุกรม	27
รายชื่อคณะผู้จัดทำหลักสูตร	28

หลักสูตร การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ จำนวน 40 ชั่วโมง

ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

ก่อนที่ผู้เรียนจะเข้าสู่การเริ่มต้นทำการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ผู้เรียนควรเรียนรู้เกี่ยวกับวัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้แก่ ไม้ตะเกียบ ไม้ไผ่สีสุก โดยมีวิธีการเลือก ดังนี้

ไม้ตะเกียบ คุณสมบัติมีความเหนียวและอ่อนตัวได้ดี ไม้ตะเกียบที่นำมาจักสานสานสุ่มไก่ มีอายุ ประมาณ 5 ปีแหล่งที่มาเก็บหาภายในหมู่บ้านซึ่งมีเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่รับซื้อ จากหมู่บ้านอื่น ราคาลำละ 80 บาทแต่แต่ละลำมีความยาวประมาณ 8 เมตร

ไม้สีสุก (ชื่อวิทยาศาสตร์: *Bambusa blumeana*) เป็นพืชในวงศ์หญ้า (Poaceae) กระจายพันธุ์ใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นไม้ลำต้นสูง 10-18 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 8-12 ซม. ลำแข็ง ผิวเรียบเป็นมัน ข้อมไม้พองออก มีกิ่งมากแตกตั้งฉากกับลำต้น หนามโค้งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 อัน อันกลางยาวกว่า ลำมีรูเล็กเนื้อหนา ใบมีจำนวน 5-6 ใบ ที่ปลายกิ่ง ปลายใบเรียวแหลม โคนเป็นรูปลิ้นกว้าง หรือตัดตรง แผ่นใบ กว้าง 0.8-2 ซม. ยาว 10-20 ซม. ใต้ใบมีสีเขียวอมเหลือง เส้นลายใบมี 5-9 คู่ ก้านใบสั้น ขอบใบสาก ครีบบใบเล็กมีขน ดอกเป็นช่อ ส่วนมากอายุราว 30 ปีจะออกดอกหนึ่งครั้ง หน่อมีขนาดใหญ่ มีกาบสีเหลืองห่อหุ้ม ขนที่หน่อเป็นสีน้ำตาล^[1]

ไม้สีสุกเป็นไม้มงคลนาม ในอดีตนิยมปลูกไว้เป็นรั้ว^[2] นอกจากหน่อไม้ที่รับประทานได้แล้ว ใบไม้สีสุก ยังใช้เป็นยาขับปอกโลหิตระดู ตาของลำไผ่สุ่มไฟเป็นถ่านกินแก้ร้อนใน กระจายน้ำ รากมีรสกร่อยเผื่อน เล็กน้อย ใช้เป็นยาขับปัสสาวะและขับระดูได้^[3] ลำของไม้สีสุกมีความเหนียวทนทาน ใช้ทำเครื่องจักสาน เครื่องเรือนและนั่งร้าน

อุปกรณ์ที่ใช้ในงานจักสานไม้ไผ่

1. เลื่อยคันธนู ขนาด 24 นิ้ว พืนเลื่อยละเอียด
2. มีดโค้ง มีดขูดผิวไม้ไผ่
3. มีดผ่าไม้
4. มีดเหลาตอก
5. มีดจักตอก ใช้จักตอกและเหลาตอกได้
6. ดินสอ
7. ตลับเมตร
8. คีมปากแหลม , กรรไกร , เหล็กปลายแหลม (เหล็กทำหวาย)
9. ที่เลียดตอกกว้าง , ที่เลียดตอกหนา-บาง

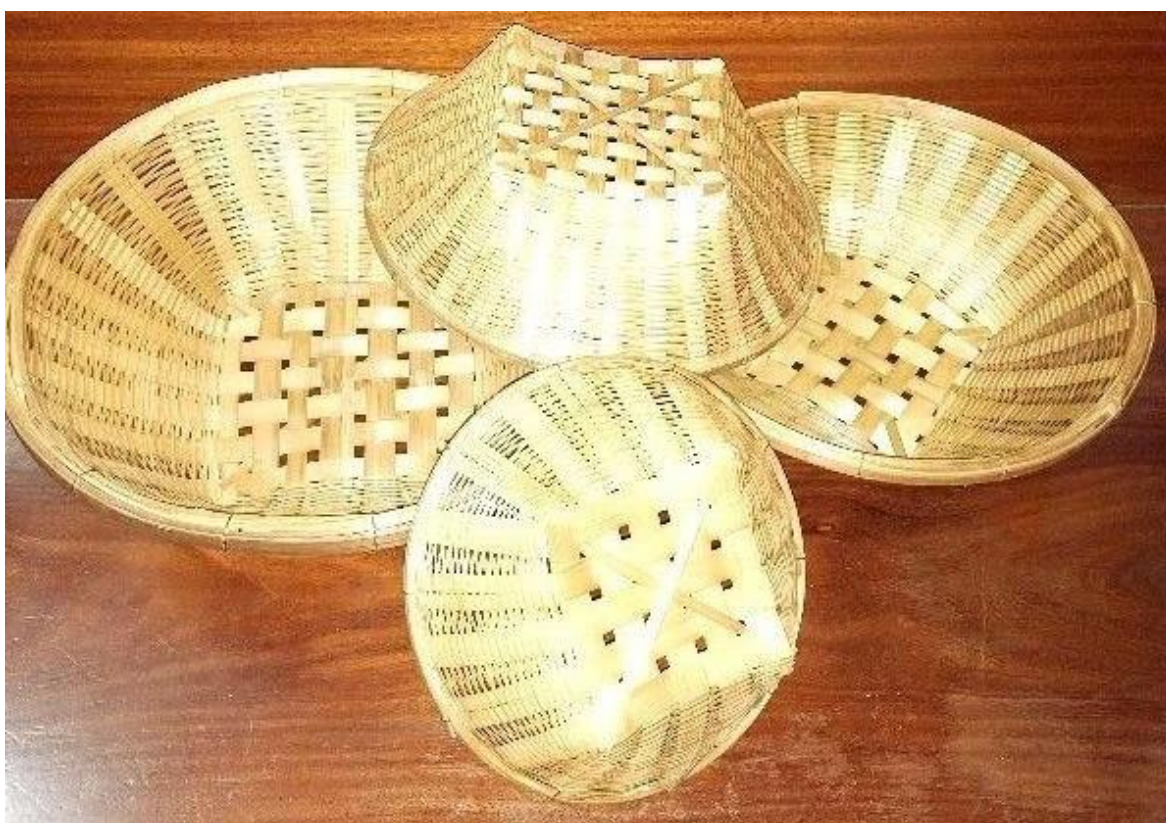
แบบผลิตภัณฑ์ชะลอมไม้ไผ่

ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการสานชะลอมไม้ไผ่ งานจักสานไม้ไผ่เกิดขึ้นโดยการใช้ ไม้ไผ่นำมาจัก ผ่า ฉีก ให้เป็นเส้นบางๆ แล้วนำมาขัด สาน สอด ไขว้ ขึ้นโครงเป็นรูปทรงทำเป็นภาชนะ เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ จัดเป็นงานศิลปหัตถกรรม และหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีความผูกพันและอยู่คู่กับวิถีชีวิต ของคนไทยมาอย่างยาวนาน แสดงได้ถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญา บรรพบุรุษมีการสืบทอดกันมาแต่โบราณมีอยู่ในทุกภาคของประเทศด้วยเป็นทั้งหัตถกรรมที่เป็นของใช้ในครัวเรือนและชีวิตประจำวันจนถึงเป็นอาชีพที่เป็น แหล่งรายได้อีกด้วย การสร้างสรรค์งานจักสานไม้ไผ่ต้องใช้ทั้งภูมิปัญญาความประณีต ความละเอียดอ่อน และทักษะฝีมือเชิงช่างตั้งแต่ การรู้จักคุณสมบัติของไม้ไผ่แต่ละชนิดที่มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ประโยชน์ ในการจักสาน การเตรียมเส้นเพื่อการสานที่เหมาะสมกับการสานผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด แต่ละรูปแบบและที่สำคัญ คือการสานขึ้นรูปจนสำเร็จเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานไม้ไผ่ที่นำไปประโยชน์ใช้สอยตามที่ต้องการ งานหัตถกรรม จักสานไม้ไผ่ จึงยังคงเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่ยังคงมีการสืบทอดต่อกันมานับจากอดีตกาลจนถึงปัจจุบัน อาชีพการสานชะลอมไม้ไผ่เป็นอีกหนึ่งอาชีพที่น่าสนใจสามารถเป็นอาชีพทางเลือก สร้างรายได้เสริมให้วัสดุให้เกิด ประโยชน์เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงได้ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการสานชะลอมไม้ไผ่ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะงานศิลป์ มีความคิดสร้างสรรค์ การคำนวณขนาดรูปแบบให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์และการบริการลูกค้าใน รูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ

แบบผลิตภัณฑ์กระจาด

ปากกลมแผ่กว้าง ก้นสี่เหลี่ยมไม่ลึกนัก เป็นภาชนะสำหรับธุรกิจค้าปลีก มันเป็นพระเอกของแม่ค้า ทั้งตลาดน้ำและหาบเร่ หรือจะรวมแผงลอยด้วยก็ได้ กระจาดถือว่าเป็นภาชนะสารพัดประโยชน์เช่นเดียวกับ ตะกร้า นอกจากจะใช้ใส่ผักปลาแล้ว ยังใช้ตากปลาเค็ม, ร่อนของ, กระจาดที่ปั้นเอาไว้จับจ่ายซื้อของในตลาด, กระจาดมีหลายขนาด แล้วแต่การใช้งาน แม่ค้าขายกล้วยเดี่ยวสมัยก่อน ใช้กระจาดทรงสูงขนาดใหญ่ ใส่เส้นกล้วยเดี่ยวไว้ขายเร็ว เป็นภาชนะที่เทของออกได้ง่ายที่สุด คงเป็นที่มาของคำว่า “เทกระจาด”

กระจุง

ไม้ไผ่ที่กรีดมาเป็นตอกเส้นเล็ก กับบางส่วนที่ใช้เส้นหวายผูกมัด สานด้วยเส้นตอกแบบทึบ รูปทรงกลม ก้นสี่เหลี่ยม ปากกว้างประมาณ 30-40 ซม. มีขนาดย่อมลดหลั่นกันไป ถ้าเอาชั้นยาจะใช้ตักน้ำได้ไม่รั่ว ไซ้ไซ้ของที่เป็นชิ้นเล็กๆได้ดี เช่น ข้าวสาร งาม เมล็ดถั่วต่างๆ หรือไซ้ตวงหรือโกย กระจุงน่าจะเป็นภาชนะที่มีประวัติอยู่คู่กับชาวบ้านมาช้านาน วิธีการทำกระจุงค่อนข้างจะประณีตมากกว่าภาชนะไม้ไผ่อื่นๆ สานกันอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อวางรวมๆกัน กระจุงจะเด่นอวดตัวออกมา ด้วยสีที่เข้มกว่าและลวดลายที่เกิดจากการประสานกันของเส้นตอก คล้ายกับว่าเป็นภาชนะของผู้ลากมากดีมากกว่าชาวบ้านธรรมดา

ตะกร้า

ตะกร้าของชาวสวนไม่เหมือนกันตะกร้าของขวัญที่เห็นตามห้างสรรพสินค้า รูปทรงของมันป้อมๆ ไม้ใหญ่ไม่เล็ก ตะกร้าสานด้วยไม้ไผ่ล้วนๆ ไซ้เปลือกไม้หลากหลาย ลบคมชะหน่อย ขนาดของมันกำลังเหมาะที่จะหยิบฉวยไปใส่อะไรก็ได้ จิ้งใส่ของได้สารพัดชนิด ชาวสวนมักใช้มันใส่วัชพืชหรือต้นหญ้าที่ไร่ประโยชน์ ผู้หญิงจะใช้ตะกร้าผูกติดข้างหลังราวบันเอว เมื่อตายหญ้าด้วยเสียมแล้ว จะเก็บเศษหญ้าใส่ตะกร้า นอกจากนี้ยังใช้ล้างปลา ล้างผัก ที่หั่นเป็นชิ้นๆแล้ว โดยเอาปลาใส่ตะกร้าแล้วจุ่มน้ำในคลอง ยกขึ้นยกลง อาการนี้เรียกว่า “ใส่ตะกร้าล้างน้ำ”

แบบผลิตภัณฑ์ตะกร้าทรงกระบุง

แบบผลิตภัณฑ์กระเช้ากระเท

ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

การทำเครื่องจักสานในประเทศไทย มีการทำสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ นักโบราณคดีได้พบหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับการทำเครื่องจักสานในยุคหินใหม่ที่บริเวณถ้ำแห่งหนึ่งในเขตอำเภอศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี ซึ่งทำด้วยไม้ไผ่เป็นลายขัดสองเส้นประมาณว่ามีอายุราว 4,000 ปีมาแล้ว

การทำเครื่องจักสานยุคแรก ๆ มนุษย์จะนำวัสดุจากธรรมชาติเท่าที่จะหาได้ใกล้ตัวมาทำให้เกิดประโยชน์ เช่น การนำใบไม้ กิ่งไม้ ต้นไม้ประเภทเถานำมาสานมาขัดเป็นรูปทรงต่างๆ เพื่อใช้เป็นภาชนะหรือมาสานขัดกันเป็นแผ่นเพื่อใช้สำหรับปูรองนั่ง รองนอน ก่อนที่จะพัฒนามาเป็นเครื่องจักสานที่มีความประณีตในยุคต่อๆ มา เครื่องจักสานเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มนุษย์คิดวิธีการต่างๆ ขึ้นเพื่อใช้สร้างเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันด้วยวิธีการสอดขัดและสานกันของวัสดุ ที่เป็นเส้นเป็นริ้ว โดยสร้างรูปทรงของสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นนั้นตามความประสงค์ในการใช้สอยตามสภาพภูมิศาสตร์ ประสานกับขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อศาสนาและวัสดุในท้องถิ่นนั้นๆ

การเรียกเครื่องจักสานว่า “จักสาน” นั้น เป็นคำที่เรียกขึ้นตามวิธีการที่ทำให้เกิดเครื่องจักสาน เพราะเครื่องจักสานต่างๆ จะสำเร็จเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์ได้นั้นต้องผ่านกระบวนการ ดังนี้

1.การจัก คือการนำวัสดุมาทำให้เป็นเส้น เป็นแฉก หรือเป็นริ้วเพื่อความสะดวกในการสาน ลักษณะของการจักโดยทั่วไปนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของวัสดุแต่ละชนิดซึ่งจะมีวิธีการเฉพาะที่แตกต่างกันไป หรือบางครั้งการจักไม้ไผ่หรือหวายมักจะเรียกว่า “ตอก” ซึ่งการจักถือได้ว่าเป็นขั้นตอนของการเตรียมวัสดุในการทำเครื่องจักสานขั้นแรก

2.การสาน เป็นกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่นำวัสดุธรรมชาติมาทำประโยชน์โดยใช้ความคิดและมีมือมนุษย์เป็นหลัก การสานลวดลายจะสานลายใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการใช้สอย ซึ่งมีด้วยกัน 3 วิธี คือ

- การสานด้วยวิธีสอดขัด
- การสานด้วยวิธีการสอดขัดด้วยเส้นทแยง
- การสานด้วยวิธีขัดเป็นวง

3.การถัก เป็นกระบวนการประกอบที่ช่วยให้การทำเครื่องจักสานสมบูรณ์ การถักเครื่องจักสาน เช่น การถักขอบของภาชนะจักสานไม้ไผ่ การถักหูภาชนะ เป็นต้น การถักส่วนมากจะเป็นการเสริมความแข็งแรงของโครงสร้างภายนอก เช่น ขอบ ขา ปาก ก้น ของเครื่องจักสาน และเป็นการเพิ่มความสวยงามไปด้วย

หลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

1.ความเป็นมา

นักโบราณคดีได้ค้นพบหลักฐานว่า เมื่อประมาณ ๔,๐๐๐ ปีมาแล้วมนุษย์ได้รู้จักวิธีการจักสานของใช้ด้วยไม้ไผ่ เป็นลักษณะลายขัดสองเส้น หลักฐานนี้ได้ค้นพบที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งถือเป็นดินแดนที่สำคัญในทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย หลักฐานการค้นพบเครื่องจักสานนี้นอกจากประเทศไทยแล้ว ยังได้พบที่แอฟริกาและในทวีปเอเชียบางแห่ง บริเวณแหลมมลายู (ในยุคนั้น) ได้ค้นพบหลักฐานเกี่ยวกับเครื่องจักสานที่ทำด้วยไม้กองรวมอยู่กับของใช้ของผู้ตาย จึงสันนิษฐานว่าเครื่องจักสานได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมความเชื่อบางอย่างของมนุษย์ในยุคนั้นบ้างแล้ว ต่อมาเมื่อมนุษย์ได้มีการดำเนินชีวิตด้วยการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ จึงเป็นที่เชื่อได้ว่ามนุษย์ได้รู้จักพัฒนาการเครื่องจักสานให้เหมาะสมกับการใช้สอยขึ้นมาเรื่อยๆ ทั้งนี้เพราะการขยายตัวออกมาดำเนินชีวิตในที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำธารไหลผ่าน เพียบพร้อมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่มีให้อย่างเหลือเฟือ สิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ก็คือ การหาเครื่องมือบางชนิดไว้ใช้สอยในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนใหญ่จะได้แก่เครื่องจับสัตว์

เครื่องจักสานเป็นเครื่องมือที่มนุษย์สามารถจะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีไม่เพียงแต่ด้านประโยชน์ใช้สอยเท่านั้นที่มนุษย์พัฒนาขึ้น ความสวยงาม และ ความทนทานถาวร ก็เป็นปัจจัยที่มนุษย์ให้ความสำคัญ จากการที่มนุษย์รู้จักการใช้ยางพืชบางชนิดมาทำ หรือยา เพื่อมิให้เกิดรอยร้าวซึ่งทำให้มีผลสองอย่าง คือ ความคงทนถาวรและประโยชน์ใช้สอยเพิ่มเติมคือการไปใส่เท้า การใช้ภูมิปัญญาดังกล่าว มีมาแต่ครั้งสุโขทัย หรืออาจจะก่อนหน้านั้น ปัจจุบันเครื่องจักสานได้พัฒนาการไปมาก มีการประดิษฐ์คิดค้นทำให้ได้รูปแบบต่างๆ เครื่องจักสานเป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่มากับสังคมกิจกรรมรับใช้ชีวิตมนุษย์ เป็นมรดกตกทอดมาจนทุกวันนี้และเชื่อว่าจะไม่สูญหายไปจากโลกนี้แน่นอน

นับพันปีมาแล้ว ที่มนุษย์ได้รู้จักวิธีการนำวัสดุดิบที่อยู่ใกล้ตัว มาดัดแปลงเป็นสิ่งของเครื่องใช้ จากขั้นตอนที่ง่ายจนวิวัฒนาการสู่ความละเอียดอ่อน ประณีตงดงามในเชิงศิลปะและประโยชน์ใช้สอย จนสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี และสืบทอดมาจนปัจจุบัน กรรมวิธีดังกล่าว ช่วยให้มีมนุษย์ได้ผลิตสิ่งของเครื่องใช้

ต่างๆ ว่าเป็นจำนวนมาก เราเรียกสิ่งประดิษฐ์นั้นว่า “หัตถกรรม” อันหมายถึง การสร้างสิ่งของเครื่องใช้ด้วยมือ เครื่องมือ ภูมิปัญญา เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน และถ้าสิ่งประดิษฐ์นั้นมีค่ามากกว่าการใช้สอย โดยรวมความงาม เน้นให้เห็นถึงการสร้างสรรค์ ประณีตงดงามเป็นความละเอียดอ่อนในทางศิลปะ เรามักเรียกสิ่งประดิษฐ์นั้นว่า “หัตถกรรมศิลป์”

2.จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 อธิบายความเป็นมาของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
- 2.2 อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 2.3 อธิบายขั้นตอนการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
- 2.4 ปฏิบัติการทำการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
- 2.5 อธิบายคุณค่าของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
- 2.6 จัดหาหรือจัดทำการบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม
- 2.7 คิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
- 2.8 อธิบายช่องทางการจัดการตลาดของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้

3.กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

4.ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี	5	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	35	ชั่วโมง

5.เนื้อหาหลักสูตร

- 5.1 ความเป็นมาของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
- 5.2 วัสดุ อุปกรณ์และการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 5.3 ขั้นตอนการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
- 5.4 การปฏิบัติการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
- 5.5 คุณค่าของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
- 5.6 การจัดหาหรือจัดทำการบรรจุหีบห่อได้อย่างเหมาะสม
- 5.7 การคิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้
- 5.8 ช่องทางการจัดการตลาดของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

6. การจัดการเรียนรู้

การบรรยายให้ความรู้ การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้

7. สื่อการเรียนรู้

- 7.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
- 7.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
- 7.3 สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
- 7.4 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

8. การวัดและประเมินผล

ประเมินความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม

9. การจบหลักสูตร

- 9.1 มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 9.2 มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- 9.3 มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

10. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

เกียรติบัตรออกโดยสถานศึกษา

11. การเทียบโอน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากจำนวนชั่วโมง และความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเลือก สาระการประกอบอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร

(.....)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(.....)

หัวหน้างานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(.....)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ความเป็นมาของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1. อธิบายความเป็นมาของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้	1. ความเป็นมาของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1. วิทยากรอธิบายความเป็นมาของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1. ใบความรู้เรื่องความเป็นมาของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 2. รูปภาพ 3. สื่อออนไลน์	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน	30 นาที	
2. วัสดุอุปกรณ์และการเลือกใช้	2. อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	2. วัสดุ อุปกรณ์ และการเลือกใช้	1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 2. วิทยากรอธิบายวัสดุที่ใช้ประกอบการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 3. ให้ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์	1. ตัวอย่างวัสดุ อุปกรณ์ 2. สื่อออนไลน์	5. ประเมินผลงานผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด	30 นาที	
3. ขั้นตอนการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	3. อธิบายขั้นตอนการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	3. ขั้นตอนการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1. วิทยากรอธิบายการเตรียมส่วนผสมและขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1. ใบความรู้ เรื่องการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 2. สื่อออนไลน์ 3. วัสดุ อุปกรณ์ของจริง		1 ชั่วโมง	
4. การปฏิบัติการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	4. ปฏิบัติการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้	4. การปฏิบัติการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1. วิทยากรสาธิตวิธีการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่และผู้เรียนลงมือปฏิบัติ 2. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ใบงาน การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่			10 ชั่วโมง

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
5. คุณค่าของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	5. อธิบายคุณค่าของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้	5. คุณค่าของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1 ผู้เรียนศึกษาใบความรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 3 วิทยากรสรุปองค์ความรู้	ใบความรู้ เรื่องคุณค่าผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่		1 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง
6. การจัดหาหรือจัดทำบรรจุภัณฑ์	6. จัดหาหรือจัดทำบรรจุภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม	6. การจัดหาหรือจัดทำบรรจุภัณฑ์	1 วิทยากรอธิบายการจัดทำ/จัดหาและเทคนิคของการทำบรรจุภัณฑ์ 2 ให้ผู้เรียนออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์	1. ใบความรู้ เรื่องการบรรจุภัณฑ์ 2. ตัวอย่างการบรรจุภัณฑ์		1 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง
7. การคิดต้นทุน กำไร	7. คิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	7. การคำนวณต้นทุน กำไร	1 วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคิดต้นทุน กำไร 2 ให้ผู้เรียนฝึกการคิดต้นทุน กำไร	1. ใบความรู้เรื่องการค้าขายต้นทุนกำไร 2. ใบงาน		30 นาที	5 ชั่วโมง
8. ช่องทางการจัดการการตลาดผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	8. อธิบายช่องทางการจัดการการตลาดผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	8. ช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1 วิทยากรแจกใบความรู้ให้ผู้เรียนศึกษา 2 วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับช่องทางการจัดการการตลาด	1. ใบความรู้เรื่องช่องทางการตลาด		30 นาที	

ใบความรู้ ความเป็นมาของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

นักโบราณคดีได้ค้นพบหลักฐานว่า เมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้วมนุษย์ได้รู้จักวิธีการจักสานของใช้ด้วยไม้ไผ่ เป็นลักษณะลายขัดสองเส้น หลักฐานนี้ได้ค้นพบที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งถือเป็นดินแดนที่สำคัญในทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย หลักฐานการค้นพบเครื่องจักสานนี้นอกจากประเทศไทยแล้วยังได้พบที่แอฟริกาและในทวีปเอเชียบางแห่ง บริเวณแหลมมลายู (ในยุคนั้น) ได้ค้นพบหลักฐานเกี่ยวกับเครื่องจักสานที่ทำด้วยไม้กองรวมอยู่กับของใช้ของผู้ตาย จึงสันนิษฐานว่าเครื่องจักสานได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวกับพิธีกรรมความเชื่อบางอย่างของมนุษย์ในยุคนั้นบ้างแล้ว ต่อมาเมื่อมนุษย์ได้มีการดำเนินชีวิตด้วยการเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ จึงเป็นที่เชื่อได้ว่ามนุษย์ได้รู้จักพัฒนาการเครื่องจักสานให้เหมาะสมกับการใช้สอยขึ้นมาเรื่อยๆ ทั้งนี้เพราะการขยายตัวออกมาดำเนินชีวิตในที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำธารไหลผ่าน เพียบพร้อมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่มีให้อย่างเหลือเฟือ สิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ก็คือ การหาเครื่องมือบางชนิดไว้ใช้สอยในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนใหญ่จะได้แก่เครื่องจับสัตว์ เครื่องจักสานเป็นเครื่องมือที่มนุษย์สามารถจะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ไม่เพียงแต่ด้านประโยชน์ใช้สอยเท่านั้นที่มนุษย์พัฒนาขึ้น ความสวยงาม และ ความทนทานถาวร ก็เป็นปัจจัยที่มนุษย์ให้ความสำคัญ จากการที่มนุษย์รู้จักการใช้ยางพืชบางชนิดมาทำ หรือยา เพื่อมิให้เกิดรอยร้าว ซึ่งทำให้มีผลสองอย่าง คือ ความคงทนถาวรและประโยชน์ใช้สอยเพิ่มเติมคือการไปใส่ไม้ การใช้ภูมิปัญญาดังกล่าว มีมาแต่ครั้งสุโขทัย หรืออาจจะก่อนหน้านั้น ปัจจุบันเครื่องจักสานได้พัฒนาการไปมาก มีการประดิษฐ์คิดค้นทำให้ได้รูปแบบต่างๆ เครื่องจักสานเป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่มา กับสังคมกิจกรรมรับใช้ชีวิตมนุษย์ เป็นมรดกตกทอดมาจนทุกวันนี้และเชื่อว่าจะไม่สูญหายไปจากโลกนี้แน่นอน

นับพันปีมาแล้ว ที่มนุษย์ได้รู้จักวิธีการนำวัตถุดิบที่อยู่ใกล้ตัว มาดัดแปลงเป็นสิ่งของเครื่องใช้ จากขั้นตอนที่ง่ายจนวิวัฒนาการสู่ความละเอียดอ่อน ประณีตงดงามในเชิงศิลปะและประโยชน์ใช้สอย จนสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี และสืบทอดมาจนปัจจุบัน กรรมวิธีดังกล่าว ช่วยให้มนุษย์ได้ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ไว้เป็นจำนวนมาก เราเรียกสิ่งประดิษฐ์นั้นว่า “หัตถกรรม” อันหมายถึง การสร้างสิ่งของเครื่องใช้ด้วยมือ เครื่องมือ ภูมิปัญญา เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน และถ้าสิ่งประดิษฐ์นั้นมีค่ามากกว่าการใช้สอย โดยรวมความงาม เน้นให้เห็นถึงการสร้างสรรค์ ประณีตงดงามเป็นความละเอียดอ่อนในทางศิลปะ เรามักเรียกสิ่งประดิษฐ์นั้นว่า “ หัตถกรรมศิลป์ ”

ใบความรู้ การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

วัสดุอุปกรณ์

1. ไม้ไผ่
2. มีดโต้
3. เลื่อย
4. ชันน้ำ
5. หินลับมีด
6. ตอไม้ไผ่
7. มีดตอก
8. ไม้แหลม

วิธีการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

1. เลือกไม้ไผ่ขนาดพอดี ไม้อ่อนเกินไปไม้แก่จนเกินไป อายุประมาณ 1 ปีครึ่ง ตัดออกเป็นท่อนขนาดความยาว 3 เมตร แล้วริดข้อ ตา แขนงออกให้เรียบร้อย
2. ใช้มีดโต้ขีดผิวไม้ไผ่ออก เฉพาะที่เป็นผิวเท่านั้น เพราะถ้าขีดลงลึกจะทำให้เนื้อไม้ไผ่มีรอย เวลาเอาไปสานจะไม่สวยหรือจะทำให้ตัวไม้เสียไป
3. ผ่าไม้ไผ่ที่ตัดเป็นท่อนออกเป็นซีกๆขนาดความกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร จากนั้นให้จักตอกให้แบนตามส่วนหนาของไม้ให้ได้ตรงบริเวณที่เป็นหลังไม้หรือที่เรียกว่าตัวเอาส่วนที่เป็นเนื้อไม้ไผ่บริเวณด้านในออก

ข้อเสนอนะ

1. มีการพัฒนาต่อยอดไป เป็นเอกลักษณ์การแต่งกายประจำถิ่นได้
2. มีการทำรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายมากกว่าเดิม

ใบงาน
แบบบันทึก การทำการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

ให้ผู้เรียนจดบันทึก ขั้นตอน การทำการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่\ระหว่างที่วิทยากรบรรยาย

แบบบันทึก

วัสดุอุปกรณ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขั้นตอนการทำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความคิดเห็นส่วนตัว

.....
.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ คุณค่าของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

ไผ่ตะเกียบ คุณสมบัติมีความเหนียวและอ่อนตัวได้ดี ไผ่ตะเกียบที่นำมาจักสานสานสุ่มไก่ มี อายุประมาณ 5 ปีแหล่งที่มาเก็บหาภายในหมู่บ้านซึ่งมีเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่รับซื้อ จากหมู่บ้านอื่น ราคาลำละ 4 บาทแต่ละลำมีความยาวประมาณ 8 เมตร

ไผ่สีสุก (ชื่อวิทยาศาสตร์: *Bambusa blumeana*) เป็นพืชในวงศ์หญ้า (Poaceae) กระจายพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นไผ่ลำต้นสูง 10-18 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 8-12 ซม. ลำแข็ง ผิวเรียบเป็นมัน ข้อมไม้พองออก มีกิ่งมากแตกตั้งฉากกับลำต้น หนามโคนอกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 อัน อันกลางยาวกว่า ลำมีรูเล็ก เนื้อหนา ใบมีจำนวน 5-6 ใบ ที่ปลายกิ่ง ปลายใบเรียวยาวแหลม โคนเป็นรูปลิ้นกว้าง หรือตัดตรง แผ่นใบกว้าง 0.8-2 ซม. ยาว 10-20 ซม. ใต้ใบมีสีเขียวอมเหลือง เส้นลายใบมี 5-9 คู่ ก้านใบสั้น ขอบใบสาก ครีบบใบเล็กมีขน ดอกเป็นช่อ ส่วนมากอายุราว 30 ปีจะออกดอกหนึ่งครั้ง หน่อมีขนาดใหญ่ มีกาบสีเหลืองห่อหุ้ม ขนที่หน่อเป็นสีน้ำตาล

ไผ่สีสุกเป็นไม้มงคลนาม ในอดีตนิยมปลูกไว้เป็นรั้ว นอกจากหน่อไม้ที่รับประทานได้แล้ว ใบไผ่สีสุกยังใช้เป็นยาขับปัสสาวะและขับระดูได้ ลำของไผ่สีสุกมีความเหนียวทนทาน ใช้ทำเครื่องจักสาน เครื่องเรือนและนั่งร้าน

คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

คุณค่าของภูมิปัญญาไทย ได้แก่ ประโยชน์ และสำคัญของภูมิปัญญา ที่บรรพบุรุษไทย ได้สร้างสรรค์ และสืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง จากอดีตสู่ปัจจุบัน ทำให้คนในชาติเกิดความรัก และความภาคภูมิใจ ที่จะร่วมแรงร่วมใจสืบสานต่อไปในอนาคต เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม ประเพณีไทย การมีน้ำใจ ศักยภาพในการประสานผลประโยชน์ เป็นต้น ภูมิปัญญาไทยจึงมีคุณค่า สามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเข้ากับวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม คนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยนำหลักธรรมคำสอนของศาสนา มาปรับใช้ในวิถีชีวิต ได้อย่างเหมาะสม ทำให้คนไทยเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประณีประนอม รักสงบ ใจเย็น มีความอดทน ให้อภัยแก่ผู้สำนึกผิด ดำรงวิถีชีวิตอย่างเรียบง่าย ปกติสุข ทำให้คนในชุมชนพึ่งพากันได้ แม้จะอดอยากเพราะ แห้งแล้ง แต่ไม่มีใครอดตาย เพราะพึ่งพาอาศัย กัน แบ่งปันกันแบบ

ความเหมาะสมสำหรับการใช้งาน

- 1.ไผ่ตะเกียบ คุณสมบัติมีความเหนียวและอ่อนตัวได้ดี ไผ่ตะเกียบที่นำมาจักสานสานสุ่มไก่
- 2.ลำของไผ่สีสุกมีความเหนียวทนทาน ใช้ทำเครื่องจักสาน เครื่องเรือนและนั่งร้าน

ใบความรู้ การบรรจุหีบห่อ

ชุดผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ตอบโจทย์ของผู้บริโภค ภายใต้บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ส่งเสริมอาชีพเสริมให้แก่พี่น้องเกษตรกรในช่วงหมดฤดูกาลเก็บเกี่ยว สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สานต่อความภาคภูมิใจจากภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความภาคภูมิใจจากผู้ให้สู่ความใส่ใจของผู้รับ ต่อยอดสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร และชุมชนอย่างยั่งยืน

ความสำคัญของการบรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อผลผลิตทั้งหลาย ดังนี้

1. รักษาคุณภาพ และปกป้องตัวสินค้า เริ่มตั้งแต่การขนส่ง การเก็บให้ ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมิให้เสียหายจากการปนเปื้อนจากฝุ่นละออง แมลง คน ความชื้น ความร้อน แสงแดด และการปลอมปน เป็นต้น
2. ให้ความสะดวกในเรื่องการขนส่ง การจัดเก็บมีความรวดเร็วในการขนส่ง เพราะสามารถรวมหน่วยของผลิตภัณฑ์เหล่านั้นเป็นหน่วยเดียวได้
3. ส่งเสริมทางการตลาด บรรจุภัณฑ์เพื่อการจัดจำหน่ายเป็นสิ่งแรกที่ผู้บริโภคเห็น ดังนั้นบรรจุภัณฑ์จะต้องทำหน้าที่บอกกล่าวสิ่งต่างๆของตัวผลิตภัณฑ์โดยการบอกข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดของตัวสินค้า และนอกจากนั้นจะต้องมีรูปลักษณ์ที่สวยงามสะดุดตาเชิญชวนให้เกิดการตัดสินใจซื้อ

วัตถุประสงค์ของการออกแบบบรรจุภัณฑ์

1. เพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ให้สามารถเอื้อประโยชน์ด้านหน้าที่ใช้สอยได้ดี มีความปลอดภัย ประหยัดและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อสร้างบรรจุภัณฑ์ให้สามารถสื่อสารและสร้างผลกระทบต่อผู้บริโภคโดยใช้ความรู้แขนงศิลปะเข้ามาสร้างคุณลักษณะ เช่น มีเอกลักษณ์มีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดและสร้างการจดจำตลอดจนเข้าถึงความหมายและคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์
3. เพื่อปกป้องคุ้มครองและรักษาคุณภาพสินค้า
4. เป็นตัวชี้ข่งและสื่อสารรายละเอียดสินค้า ดึงดูดผู้บริโภค แสดงถึงภาพลักษณ์
5. เป็นต้นทุนในการผลิตสินค้า เมื่อบรรจุภัณฑ์ดีย่อมมีส่วนช่วยให้มูลค่าสินค้าสูงขึ้น

ใบความรู้ การคำนวณต้นทุนกำไร

การคิดต้นทุน กำไร การผลิต และค่าใช้จ่ายในการจกสถานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน)			
	1.ไม้ไผ่ตะเกียบ(8 เมตร)	4 ลำ	320 บาท	
	2.ไม้ไผ่สี่สูก (8 เมตร)	10 ลำ	800 บาท	
	รวมค่าใช้จ่าย		1,120 บาท	
	รายได้		1,950 บาท	กำไร 830 บาท

การกำหนดราคาขายต่อหน่วย ดังนี้

- กำหนดกำไรที่ต้องการได้จากต้นทุน X (กำไรที่ต้องการหารด้วย 100)

ตัวอย่าง

ขาย 1,950 บาท จากต้นทุน 1,120 บาท ต้องการกำไรร้อยละ 70
 ดังนั้น กำไรที่ต้องการ = $830 / 1,120 \times 100 \% = 74.10$

- การกำหนดราคาขายต่อหน่วย ได้มาจากต้นทุน + กำไร หารด้วยจำนวนหน่วย

ตัวอย่าง

- ชะลอมไม้ไผ่ สานได้ 8 ใบ ขายใบละ 85 บาท เป็นเงิน 680 บาท
 - กระจาด สานได้ 3 ใบ ขายใบละ 250 บาท เป็นเงิน 750 บาท
 - ตะกร้าทรงกระบอก สานได้ 2 ใบ ขายใบละ 160 บาท เป็นเงิน 320 บาท
 - กระเช้ากระทะ สานได้ 2 ใบ ขายใบละ 100 บาท เป็นเงิน 200 บาท
- รวมขายได้ 1,950 บาท

หมายเหตุ

การกำหนดกำไรที่ต้องการขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้ด้วย เช่น ราคาตลาด ลักษณะของสินค้าและบริการ เป็นสินค้าหายาก เป็นสินค้าเฉพาะกลุ่ม หรือมีฤดูกาลเข้ามาเกี่ยวข้องก็สามารถที่จะกำหนดกำไรที่ต้องการสูงได้ การตั้งราคาให้สามารถแข่งขันได้นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานความสมดุลระหว่างความพึงพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายด้วย ถ้าสินค้าโดยทั่วไปมีขายกันแพร่หลาย มีคู่แข่งมากก็ต้องกำหนดกำไรน้อยลงไป

ใบงาน
การคิดต้นทุน กำไร

ผู้เรียน/กลุ่ม.....

เรื่อง.....

วัน เดือน ปี	รายการ	จำนวนสิ่งของ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
	ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน)			1. ให้กำหนดกำไรที่ต้องการเป็นร้อยละก่อน 2. แล้วคำนวณหาราคาต่อหน่วยจึงจะทราบรายได้ 3. นำรายได้ที่ได้มาใส่ตารางนี้
	รวมค่าใช้จ่าย			
	รายได้จากการขาย			
	รวมรายได้			

1. กำไรที่ต้องการ = ต้นทุน \times (ร้อยละของกำไรที่ต้องการหารด้วย 100)

2. กำหนดราคาขายต่อหน่วย = ต้นทุน + กำไร = _____ จำนวนหน่วย

ใบความรู้ ช่องทางการตลาด

ความหมายของการตลาด

การตลาด คือ การกระทำกิจกรรมต่างๆ ในทางธุรกิจที่มีผลให้เกิดการนำสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่ ผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการนั้นๆ ได้รับความพึงพอใจ ขณะเดียวกัน ก็บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ

องค์ประกอบของการตลาด

1. มีสิ่งที่จะโอนเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ คือ สินค้าหรือบริการ
2. มีตลาด คือ ผู้ซื้อที่ต้องการซื้อสินค้าหรือบริการ
3. มีผู้ขายสินค้าหรือบริการ
4. มีการแลกเปลี่ยน

ตลาดตามความหมายของบุคคลทั่วไป

ตลาด หมายถึง สถานที่ ที่เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยน สถานที่ที่ผู้ซื้อผู้ขายจะไปตกลงซื้อขายสินค้ากัน ตลาดตามความหมายของนักธุรกิจหรือนักการตลาด

ตลาด คือ บุคคล หน่วยงาน องค์กรที่มีความคิดที่จะซื้อสินค้า มีอำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะซื้อสินค้า หรือบริการ

ความสำคัญของการตลาด

การตลาดมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับความเป็นอยู่ของมนุษย์ ในสังคม ทำให้ เกิดการพึ่งพาอาศัยกันอย่างเป็นระบบในสังคมมนุษย์แต่ละคน สามารถประกอบ อาชีพที่ ตนเองถนัด และได้ใช้ความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลได้ อย่างเต็มกำลังความสามารถ และการตลาดมีบทบาทอย่างใหญ่หลวงต่อความ เจริญเติบโต และพัฒนาการทางเศรษฐกิจของ ประเทศ เนื่องจากการตลาดเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการวิจัย และพัฒนา หาสิ่งแปลกใหม่ มาสนองความต้องการของตลาดและสังคม ทำให้ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการได้ หลายทางและผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการ สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค จึงมีผลทำให้เกิด การจ้างงาน เกิดรายได้กับแรงงาน และธุรกิจ ทำให้ประชาชน มีกำลังการซื้อ และสามารถสนอง ความต้องการใน การบริโภค ซึ่งทำให้ มาตรฐาน การครองชีพของบุคคล ในสังคมมีระดับสูงขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ธุรกิจขายของออนไลน์

ไม่ว่าคุณจะเป็นใคร มีอาชีพหลักอยู่แล้ว หรืออยากทำเป็นอาชีพเสริม จะอยู่ในแวดวงไหนก็ตาม ต่างก็อยาก มีโอกาสลงทุนทำธุรกิจค้าขายออนไลน์ให้ได้สักครั้ง เพราะต่างเห็นข้อดีของการขายที่แทบไม่ต้องเสียเงินลงทุน ไม่ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่ตั้งของ ซื้อง่ายขายหมดเร็ว หรือจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม อยากยื่นหนึ่งในธุรกิจร้านค้าออนไลน์ นอกจากจะต้องมีข้อมูลว่าจะหาเงินทุนจากไหนดี ต้องมาดู Checklist ที่ควรมีต่อไปนี้

ชื่อร้านต้องปัง

ตั้งแต่คิดเริ่มต้นจะเปิดร้านค้าออนไลน์แล้ว คุณควรที่จะมีชื่อร้านที่สื่อถึงสินค้าที่คุณต้องการจะขายอยู่ในใจ ไว้บ้างอยู่แล้ว ถูกไหมครับ หลักการตั้งชื่อร้านไม่ได้มีอะไรซับซ้อน คือ ต้องอ่านง่าย สั้นกระชับ ฟังแล้วติดหู ตั้งแต่ ครั้งแรก นอกจากนี้ควรตั้งชื่อร้านให้มีความเกี่ยวข้องกับสินค้าที่คุณต้องการขายในร้านด้วย เช่น ร้านขายกระเป๋าผ้า ก็ควรมีคำว่า Bag หรือ Clutch อยู่ในชื่อร้าน แบบนี้เป็นต้น

ช่องทางการชำระเงินยิ่งเยอะยิ่งดี

เทคนิคสำคัญอีกอย่างที่จะช่วยทำให้การขายของออนไลน์ของคุณมียอดขายเพิ่มมากขึ้น นั่นคือการมีช่องทางการชำระเงินให้ลูกค้าได้เลือกหลายช่องทาง เราเรียกว่า การชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Payment) ซึ่งมีหลากหลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

1. การโอนเงิน จะเป็นการตัดบัญชีเงินฝากผ่านบริการ Internet Banking ของธนาคาร เป็นวิธีที่ร้านค้า ออนไลน์นิยมใช้มากที่สุด สามารถใช้ได้ทุกช่องทางการขาย ทั้ง Facebook, Line, IG, Twitter หรือแม้แต่เว็บไซต์

2. การชำระเงินผ่านบัตรเครดิตบนเว็บไซต์ของร้านค้า การชำระเงินด้วยวิธีนี้ใช้ได้ในกรณีที่คุณมีหน้าร้านใน เว็บไซต์เท่านั้น โดยจะมีหน้าชำระเงินให้กรอกรายละเอียดบัตรเครดิต/เดบิต

- การชำระผ่านเว็บไซต์ของร้านค้าออนไลน์ด้วย e-Money วิธีการนี้คุณต้องมีแอปพลิเคชัน e-Money จากนั้นเติมเงินเข้าบัญชีให้เพียงพอก่อนจึงจะชำระเงินได้ ผู้ให้บริการ e-Money ที่เรารู้จักกันก็อย่างเช่น TrueMoney, Rabbit LinePay, Smart Purse หรือ mPay เป็นต้น

- การชำระเงินผ่าน Paypal ด้วยบัตรเครดิต วิธีนี้เป็นที่นิยมเพิ่มมากขึ้นสำหรับผู้ขายของออนไลน์และไม่มีเว็บไซต์หน้าร้าน การชำระเงินด้วยวิธีนี้เห็นได้จากร้านค้าใน IG และใน Facebook เป็นส่วนใหญ่ เป็นการชำระเงิน

ด้วยบัตรเครดิต ซึ่งเมื่อลูกค้าตกลงซื้อสินค้ากับเจ้าของร้านแล้วจะทำการชำระเงิน ทางร้านค้าจะส่ง Link PayPal เพื่อให้ลูกค้ากดเข้าไปกรอกหมายเลขบัตรเครดิต เพื่อทำการชำระสินค้าจะเห็นว่า การที่คุณมีช่องทางการชำระเงิน ที่หลากหลาย ยิ่งเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้าในการเลือกชำระเงิน ทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจซื้อยิ่งขึ้นด้วย

เงินทุนหมุนเวียน

หลายคนเข้าใจผิด คิดว่าการเปิดร้านค้าออนไลน์ไม่ต้องใช้เงินลงทุนอะไรเลย แต่ถ้าคุณต้องสต็อกสินค้านั้น หมายความว่า คุณต้องมีเงินทุนแล้ว ดังนั้น หากใครอยากเปิดร้านขายสินค้า หรืออยากขายเสื้อผ้าแต่ไม่มีทุน อয়ারอซ่า ปรึกษาวิธีหาเงินลงทุน ทั้งในช่วงเริ่มต้นกิจการ และทุนหมุนเวียนในการจัดการเติมสต็อกสินค้า หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ก็ตาม นอกจากนี้ หากคุณขายของผ่านช่องทางเว็บไซต์ หรือมีหน้าร้านบนโซเชียลเน็ตเวิร์กอย่าง เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม หรือไลน์ ก็ควรทำการตลาดเพื่อโปรโมตร้านค้าออนไลน์ของคุณด้วย เป็นต้น รวม ๆ แล้วก็ไม่ใช่น้อย ๆ โดยในช่วงเริ่มต้น แบบนี้ คุณจึงต้องมีเงินทุนไว้หมุนเวียน และสำรองจ่ายไว้ด้วย

มีแผนการขายและการตลาดที่รัดกุม

ถ้าคุณคิดว่าขายของออนไลน์ไม่ต้องทำการตลาด ไม่ต้องวางแผนการขายใด ๆ นั้นหมายความว่า คุณกำลัง ไปผิดทางแล้วครับ อันดับแรกเลย คุณควรมีความชัดเจนในสินค้าที่ขาย เพื่อให้การวางแผนการตลาดง่ายขึ้น เพราะ บางคนจับทุกอย่างขายย่ำรวมกันหมดเลย เช่น ขายทั้งเสื้อผ้า อุปกรณ์ไอทีก็ขาย เครื่องเขียนก็ขาย อยู่ในช่องทางเดียวกัน ลูกค้าก็จะงงว่านี่เว็บไซต์หรือเพจจับจ่ายหรือเปล่า ฉะนั้นคุณจำเป็นต้องมีจุดยืนของสินค้า จากนั้นให้ วางแผนการตลาดดังนี้

- กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เช่น ภายใน 1 ปี ต้องขายสินค้า คือ เสื้อผ้าให้ได้ 5,000 ชิ้น เป็นต้น
- มีลำดับขั้นที่ชัดเจนว่าจะกำหนดทิศทางร้านอย่างไร เช่น ขายสินค้าให้ได้มากที่สุดในช่วงใด ช่วงหนึ่ง หรือเลือกที่จะทำให้เพจเป็นที่รู้จักมากที่สุด
- ตั้งงบประมาณให้กับแต่ละขั้นตอนก่อนไปถึงเป้าหมาย เช่น ขั้นที่ 1 กำหนดงบประมาณในการสร้างเว็บไซต์ 2 กำหนดงบประมาณในการโปรโมตเว็บไซต์
- มีการประเมินผล หรือการวัด KPI นั้นเอง ด้วยการตรวจสอบประเมินผลงาน และมีการปรับปรุงแผนทุก 2 เดือน เป็นต้น

มีหลากหลายช่องทางขาย

ต้องบอกเลยว่าช่องทางขายสินค้า (Channel) ของคุณจะขึ้นอยู่กับงบประมาณที่คุณมี ถ้าต้องการมีให้ ครบวงจรเลย ควรเริ่มต้นจากมีเว็บไซต์เป็นเหมือนหน้าร้าน แล้วจึงมีช่องทางโซเชียลมีเดีย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม เพื่อซัพพอร์ต ในขณะที่หลายคนอาจจะเลือกโพสหรือขายของในช่องทางใดช่องทางหนึ่งเท่านั้นก็ได้ ซึ่งแต่ละ ช่องทางก็จะมีกระแสการเกิดที่แตกต่างกันไป เหมาะกับผู้ขายของออนไลน์ที่ทำคนเดียว เพราะจะสะดวกในการ บริหารจัดการ โดยที่ช่องทางขายมีดังนี้

Facebook ช่องทางนี้ถือว่าได้รับความนิยมมากที่สุด เพราะมีผู้ใช้งานมากที่สุด กลุ่มลูกค้าจะมีวงกว้าง และมีปริมาณมาก ง่ายต่อการทำการตลาดผ่าน Facebook Ads มีเงินตั้งต้นเพียง 100 บาท คุณก็สามารถ Boost Post หรือซื้อ Page Like AD ได้แล้ว ทำให้ลูกค้ารู้จักเรามากขึ้นด้วย ขั้นตอนก็ง่ายแสนง่าย ซื้อแอดได้ด้วยตัวเองผ่าน โทรศัพท์มือถือ โดยการตั้งกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่คุณต้องการ เลือกเวลา และใส่จำนวนเงิน โดย Facebook จะหัก เงินค่าโฆษณาจากบัตรเครดิตหรือบัตรเครดิตที่คุณลงทะเบียนไว้ นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการขายหลายแบบที่สามารถ นำไปใช้เพิ่มยอดขายได้ เช่น การ Live ขายสินค้า หรือเพิ่มความน่าสนใจให้กับสินค้า ด้วยการเขียนแคปชั่นที่สื่อสาร ได้ชัดเจน กระชับ โดนใจ และเป็นคำที่อยู่ในกระแส เป็นต้น

ตัวอย่างการขายของออนไลน์ผ่านช่องทางเฟซบุ๊กที่ประสบความสำเร็จ คือ ร้านอาหารตากแห้ง จ. สตูล ของบังฮาซัน ซึ่งเกาะกระแส Live สดขายของจนฮิตและมียอดขายถล่มทลายชั่วข้ามคืน เรียกได้ว่า บังฮาซัน เป็น หนึ่งในสุดยอดเป็นพ่อค้ายุค 4.0 ที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน ด้วยการนำอาหารทะเลตากแห้งมาขาย ซึ่งเทคนิคของเขาก็คือ การสร้างสตอรี่ให้ทั้งกับตัวสินค้า และตัวของเขาเอง เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า นอกจากสตอรี่แล้ว ยังมีเรื่องเทคนิคการขาย โดยบังฮาซันจะไลฟ์ขายของออนไลน์ทุกวันด้วยสำเนียงที่เป็นเอกลักษณ์ จนมีคนแชร์วีดีโอในเฟซบุ๊ก ต่อจนเกิดเป็นไวรัลขึ้นมา

จากกรณีศึกษา ของ "บังฮาซัน" จะเห็นว่า การสร้างคาแรคเตอร์ให้เพจของตัวเองเป็นที่จดจำ เป็นสิ่งที่เพจ ร้านอาหารทะเลตากแห้ง จ. สตูล นำมาใช้ ผ่านการ Live ขายของออนไลน์แบบเรียบง่าย แต่มีสคริปต์ที่ชัดเจน เพื่อให้แฟนเพจเข้าถึงได้ ถ่ายทำจากกล้องมือถือธรรมดาี่เอง แต่สร้างจุดแข็งให้กับสินค้าแบบจริงจัง เช่น ขายอาหาร ทะเลแห้ง ก็ต้องทราบทุกขั้นตอนการผลิต เพื่อสามารถตอบคำถามลูกค้าได้ และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับแบรนด์นั่นเอง แน่นอนว่า ไม่ใช่ทุกคนที่จะประสบความสำเร็จชั่วข้ามคืนแบบบังฮาซัน คุณต้องอาศัยความอดทน ลองผิดลองถูก และจริงจังกับลูกค้า หากทำได้ หนทางแห่งความสำเร็จก็ไม่ไกลเกินเอื้อม

- Instagram ยังคงเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยอินสตาแกรมเน้นกลุ่มคนฮิปๆ ที่ถ่ายรูปต้องสวย แอสเซทก็ต้องมี ฉะนั้นถ้าคุณเลือกช่องทางนี้เพื่อขายสินค้า ควรต้องมีทักษะการถ่ายภาพในระดับ หนึ่ง และควรมี Follower อยู่จำนวนหนึ่ง บางคนประสบความสำเร็จจากการขายของในอินสตาแกรมจนต่อยอดไป มีหน้าร้านรับลูกค้าเลยก็มีให้เห็นเยอะทีเดียว

- Line ร้านค้าออนไลน์ส่วนใหญ่นิยมมี Line@ ไว้สนทนาซื้อขายสินค้ากับลูกค้าแบบตัวต่อตัว เพราะมีความ เป็นส่วนตัวและสะดวกในการคุยตอบคำถามเรื่องสินค้า ช่วงเริ่มต้นคุณอาจเลือกใช้แบบฟรี ที่สามารถตอบข้อความได้ 1,000 ข้อความ แล้วค่อยขยับเป็นแพ็คเกจ Starter ที่มีผู้ติดตามได้ถึง 200 คน ราคาต่อเดือนอยู่ที่เดือนละ 200 บาท เป็นต้น โดยคุณสามารถโพสต์สินค้าได้ในหน้า Timeline

- Twitter ในสมัยก่อนเป็นช่องทางของวัยใส สายเกาหลีโดยเฉพาะ ช่องทางโซเชียลขายของออนไลน์ ช่องทางใหม่นี้ มักเน้นไปที่สายตั้งเกาหลีจำ แต่ทราบไหมว่า ปัจจุบันมีผู้หันมาเล่นทวีตเตอร์เพิ่มมากขึ้น และมีหลากหลายกลุ่ม หลากหลายช่วงวัย ไม่จำกัดเพียงแฟนคลับของดารานักร้องเท่านั้น การซื้อขายผ่านทวีตเตอร์นั้น เกิดขึ้นเร็วมาก ไม่ว่าจะเป็นสินค้าเกี่ยวกับกลุ่มศิลปิน หรือแม้กระทั่งเครื่องสำอางและของน่ารัก ๆ ไปจนถึงการส่งต่อของมือสองก็เป็นที่ต้องการสูงมากในช่องทางนี้ หากคุณต้องการขายของออนไลน์ผ่านทวีตเตอร์ ข้อความของคุณต้อง สั้นและกระชับมาก รู้จักติดแฮชแท็ก บอกรายละเอียดการชำระเงินและการติดต่อให้ครบถ้วน และส่วนใหญ่จะไปจบ การขายที่ Direct Message หรือ Line

พร้อมอุทิศเวลาให้ลูกค้า

ขึ้นชื่อว่าขายของแล้วละก็ สิ่งสำคัญเลยที่คุณควรต้องมีคือ Service Mind นั่นหมายความว่า คุณควรพร้อม ขายเป็นตลอดเวลา ขยันตอบคอมเมนต์ ขยันลงรีวิวลินค้า เมื่อคิดจะขายของออนไลน์แล้วจะคิดว่าเราทำงานแค่วันละ 8 ชั่วโมง เข้า 9 โมงเลิก 6 โมงเหมือนงานออฟฟิศไม่ได้ ลูกค้าส่วนใหญ่อาจมาตอนดึกหลัง 6 โมงไปแล้ว เพราะเป็น เวลาที่เขาสะดวกหลังเลิกงาน แต่คุณก็ควรมีกำหนดเวลาในการตอบด้วยเช่นกัน เช่นตอบไม่เกินสี่ทุ่ม เริ่มตอบตั้งแต่ 8 โมงเช้า เป็นต้น หรือตอบเกินเวลาในกรณีฉุกเฉินจริง ๆ เพื่อให้เราเองได้มีเวลาพักผ่อน และเป็นการกำหนดเวลาให้ ลูกค้าไปในตัว

แบบวัดและประเมินผลการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1. จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ
 - 1.1 เลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ ได้เหมาะสมกับประเภทและปริมาณ
 - 1.2 ทำความสะอาดบำรุงรักษาและจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง
2. จัดเตรียมวัสดุดิบ
 - 2.1 เลือกใช้วัสดุดิบได้อย่างเหมาะสม
 - 2.2 เตรียมวัสดุดิบได้อย่างเหมาะสม
 - 2.3 จัดเก็บวัสดุดิบได้อย่างถูกต้องตามประเภทของวัสดุดิบ
3. ทักษะการทำ
 - 3.1 ทำได้ตามคุณลักษณะและมีเอกลักษณ์ที่ถูกต้อง
4. ทักษะการจัดตกแต่ง และนำเสนอ
 - 4.1 จัดตกแต่งและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - นามสกุล

หลักสูตร กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนน ประเมิน (10 คะแนน)
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (20 คะแนน)	
1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
2.2 ประเมินโดยให้สาธิต	
2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
3.1 สังเกตผลงาน	
3.2 ตรวจสอบผลงาน	
3.3 มีความคิดสร้างสรรค์	
3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (100 คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์การ

ประเมิน

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

บรรณานุกรม

<https://www.google.com/search?/15474447.html>

<https://www.baanlaesuan.com/63086/diy/typeofthread>

<https://www.bag-design.com/>

<https://krapaosarn.wordpress.com/>

คณะกรรมการผู้จัดทำหลักสูตร

คณะที่ปรึกษา

1. ว่าที่พันตรีดำรง	ดิยะวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
2. นางสาวนันทมน	สกุลณมรรคา	รองผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
3. นายเกรียงไกร	วงศ์วีริยชาติ	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอวิเชียรบุรี
4. นางสาวสุกัญญา	กาโคโน	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบึงสามพัน

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. นายเกรียงไกร	วงศ์วีริยชาติ	ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอวิเชียรบุรี
2. นางสาวเสาวนิต	กมลอินทร์	ครูชำนาญการ
3. นางสาวอาภิสชญา	दानวิไล	ครูผู้ช่วย
4. นางสาวแสงจันทร์	พันมูล	ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน
5. นายมงคล	เชื้อบัณฑิติชฐ	ครู กศน.ตำบล
6. นายไอยเรศ	พรมแก้วสี	ครู กศน.ตำบล
7. นายธวัชศักดิ์	ลาประดิษฐ์	ครู กศน.ตำบล
8. นายปกรณ์เกียรติ	หยอยสระ	ครู กศน.ตำบล
9. นายจเร	มีเดช	ครู กศน.ตำบล
10. นางสาวอรวรรณ	อรัญเวทย์	ครู กศน.ตำบล
11. นางสาวจันทนา	บุงจันทร์	ครู กศน.ตำบล
12. นางเพชร	แสงศรีเรือง	ครู กศน.ตำบล
13. นางสาวเจมจิตร	บุงจันทร์	ครู กศน.ตำบล
14. นางสาวยุพาพร	พัฒนกานต์	ครู กศน.ตำบล
15. นางสาวกมลทรรศน์	พลายสูงเนิน	ครู กศน.ตำบล
16. นางสาวรมิตา	ชนสูงเนิน	ครู กศน.ตำบล
17. นางสาวรจนา	ช่างทอง	ครู กศน.ตำบล
18. นางสาวติญา	กีหมื่น	ครู กศน.ตำบล
19. นางสาวศิรินาฏ	แก้วพรม	ครู ทรช.
20. นายวิทยา	ใจกล้า	ครู ทรช.
21. นางสาวบุญยวีญ์	ลี้กุล	นักจัดการงานทั่วไป
22. นายพีระพัฒน์	อะภัย	บรรณารักษ์
23. นายยุทธพิชัย	จันทร์พิทักษ์	นักวิชาการศึกษา

ผู้จัดทำหลักสูตร

1. นางสาวรจนา	ช่างทอง	ครู กศน.ตำบล
2. นางสาวแสงจันทร์	พันมูล	ครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน